Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015

32 317 JBZ-Raad

Nr. 275 VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 11 maart 2015

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Veiligheid en Justitie over de brief van 4 maart 2015 over de geannoteerde agenda van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 12–13 maart 2015 (Kamerstuk 32 317, nr. 272), over de brief van 13 februari 2015 over het verslag van de informele bijeenkomst van de JBZ-Raad op 29 en 30 januari 2015 (Kamerstuk 32 317, nr. 270) en over de brief van 9 februari 2015 over verslag van de bespreking tijdens de informele JBZ-Raad te Riga op 29–30 januari 2015, onderdeel terrorisme (Kamerstuk 32 317, nr. 269)

De vragen en opmerkingen zijn op 10 maart 2015 aan de Minister van Veiligheid en Justitie voorgelegd. Bij brief van 11 maart 2015 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Ypma

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Doorn

kst-32317-275
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

1. Inbreng van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie maken zich grote zorgen over de radicale koerswijziging in het migratiebeleid die de nieuwe regering van Griekenland voorstaat en hebben daarover enkele vragen.
In de eerste plaats vragen de leden van de VVD-fractie wat de inzet wordt van Nederland tijdens de JBZ-Raad ten aanzien van de koerswijziging in het migratiebeleid die Griekenland heeft aangekondigd.

Hoe kwalificeert de regering deze koerswijziging van Griekenland waarbij de nieuwe regering van Syriza open grenzen bepleit en waarbij er volgens de Griekse Staatssecretaris van migratie een opening in de grens tussen Griekenland en Turkije moet komen?

Hoe kan ervoor worden gezorgd dat Griekenland zich houdt aan de gemaakte afspraken ten aanzien van de bewaking van de Europese buitengrenzen?

Welke maatregelen kunnen er worden getroffen als Griekenland blijft weigeren zich aan de afspraken omtrent grensbewaking te houden?

Is de regering het met de VVD-fractie eens dat de Europese Commissie een inbreukprocedure moet starten als Griekenland de afspraken over het buitengrenstoezicht niet nakomt? En is de regering het ook met de VVD-fractie eens dat er bij het uitblijven van het naleven van deze afspraken door Griekenland, sprake kan zijn van herinvoering van het grenstoezicht aan een of meer binnengrenzen?

Verder hebben de leden van de VVD-fractie nog de volgende vragen.

Kunt u bevestigen dat het thema toetreding Bulgarije/Roemenië tot Schengen van de agenda is afgevoerd en dat hier niet over wordt gesproken?

Wat is de inzet van de regering tijdens de Raad om migratiedruk tegen te gaan? Welke voorstellen doet de regering om de buitengrenzen verder te versterken? Wat is de inzet om te voorkomen dat zich in de stroom van migranten terroristen en jihadisten bevinden die zich makkelijk op Europees grondgebied kunnen binnenkomen? Wat is de inzet via samenwerking derdelanden? Hoe wordt door Europa nu richting Libië geacteerd? Wat is de inzet om de mensensmokkelindustrie tegen te gaan?

Is de regering voornemens te reageren op de consultatie over Europees Nabuurschapsbeleid? Zullen hierin ook migratieaspecten worden meegenomen? Zo ja, is de regering bereid deze reactie ook naar de Kamer te sturen?

Welke inhoudelijke plannen zijn er rondom het Slimme Grenzen voorstel ook tijdens het Nederlandse voorzitterschap? Wanneer ontvangt de Kamer de appreciatie op het nieuwe technische rapport? Is het juist dat Slimme grenzen onderdeel wordt van een totaalpakket waaronder ook PNR?

Antwoord van de Minister van veiligheid en justitie op de vragen van de leden van de VVD-fractie:

Wat betreft het nakomen door Griekenland van gemaakte afspraken, luidt mijn antwoord als volgt. Griekenland is verplicht de nakoming van het EU-recht te verzekeren. De Commissie kan een inbreukprocedure starten tegen Griekenland, indien de Commissie van mening is dat Griekenland zijn verplichtingen niet nakomt. Voor Nederland geldt dat gemaakte

afspraken tussen EU landen gehandhaafd moeten worden en het kabinet zal de Griekse regering daar ook op aanspreken. De door de Griekse regering gedane uitspraken over het openstellen van de grenzen acht het kabinet onacceptabel.

Als Griekenland langdurig verzuimt afdoende toezicht te houden op zijn deel van de buitengrens, en deze situatie een bedreiging vormt voor het gehele functioneren van de Schengenzone, dan kan de Raad een aanbeveling doen, op initiatief van de Commissie, aan één of meerdere lidstaten om de binnengrenscontroles van personen weer in te voeren. Daarmee wordt het recht van Griekenland in het kader van het vrij verkeer van personen binnen het Schengenacquis beperkt. De facto wordt de betreffende Schengen-lidstaat dan tijdelijk uitgesloten van het Schengen-gebied. Deze maatregel kan pas worden genomen als extra maatregelen onvoldoende blijken te zijn. Het gaat dan om extra hulp in Europees verband, zoals (extra) inzet van Frontex (met toestemming van de lidstaat) en financiële middelen uit het buitengrenzenfonds. Bijdrage van het agentschap Frontex aan de desbetreffende lidstaat kan bijvoorbeeld zijn in de vorm van inzet van grenswachters. De situatie is echter niet zodanig dat dergelijke grenscontrole moeten worden ingevoerd.

Voorts kan ik bevestigen dat het thema toetreding Bulgarije/Roemenië tot Schengen van de agenda van de JBZ-Raad van 12 en 13 maart 2015, is afgevoerd en dat hier niet in de Raad over wordt gesproken. Het onderwerp staat niet geagendeerd op de komende JBZ-Raad.
Wat betreft de vragen over het tegengaan van migratiedruk, luidt mijn antwoord als volgt. In de Europese Unie zijn verschillende maatregelen genomen om de migratiedruk tegen te gaan. Zoals bekend staan er 38 maatregelen in het verslag over de werkzaamheden van de Taskforce voor het Middellandse Zeegebied met daaronder weer allerlei acties. Deze maatregelen zien onder andere op de samenwerking met derde landen in het kader van mensensmokkel, het versterken van Frontex activiteiten en volledige implementatie van het GEAS. Het is van belang dat deze voortvarend worden uitgevoerd. De bestrijding van de migratiedruk en mensensmokkel vraagt om een integrale aanpak op Europees niveau.
In deze Raad zal een update worden gegeven over de voortgang. Daarnaast heeft de Commissie onlangs aangegeven dat er extra maatregelen worden genomen om de migratiedruk tegen te gaan, zoals onder andere verlenging van operatie Triton tot in ieder geval eind 2015 en extra financiële ondersteuning voor Italië. Verder zal de Commissie zijn inspanningen voor de samenwerking met belangrijke transitlanden als onderdeel van het Khartoum- en het Rabat-proces versterken, om criminele netwerken die zich bezighouden met mensenhandel en mensensmokkel te ontmantelen. Daarnaast spant de Commissie zich er ook voor in om meer lidstaten te betrekken bij hervestiging.

Nederland en de EU zijn alert op signalen voor mogelijk misbruik van de vluchtelingenstroom door terroristen of andere jihadistische organisaties naar het Europees grensgebied. De Europese Unie heeft hiervoor de nodige maatregelen getroffen om signalen van betrokkenheid bij terrorisme en jihadisme tijdig in het grenstoezicht te detecteren. De samenwerking met derde landen en Europese agentschappen is ook van groot belang. Door de politieke instabiliteit in Libië is Europese samenwerking met dit land op het gebied van illegale immigratie op dit moment nagenoeg onmogelijk. Zeker is dat de situatie in Libië niet op korte termijn zal verbeteren. Daarom verdienen de ontwikkelingen in Libië Europese aandacht.

Mensensmokkel is een grensoverschrijdend probleem en vraagt om een multidisciplinaire aanpak op nationaal en internationaal niveau. In de Europese Unie zijn er in de afgelopen periode verschillende maatregelen getroffen om mensensmokkel effectiever tegen te gaan. De Europese Commissie werkt aan een EU plan van aanpak tegen mensensmokkel. Daarnaast wordt in het kader van de EU strategie mensenhandel samengewerkt met geselecteerde prioriteitslanden. Verder richt het project illegale immigratie van het «European Multidisciplinary Platform Against Crime Threat» (EMPACT) zich specifiek op de bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel naar en binnen het Schengengebied. De landen van herkomst en transit hebben ook een eigen verantwoordelijkheid in de aanpak van mensensmokkel en mensenhandel. Zij moeten daartoe ook de nodige maatregelen nemen. Voor een effectieve en efficiënte aanpak van de smokkelaars is ook de samenwerking met de landen van herkomst of transit van groot belang.

Op de vraag van de leden van de VVD-fractie over de consultatie over het Europees nabuurschapsbeleid, kan ik mededelen dat het kabinet zijn reactie daarop naar de Kamer zal sturen.

Wat betreft de vragen over slimme grenzen, het volgende. Volgens de planning van de Europese Commissie worden de nieuwe, gewijzigde, voorstellen begin 2016 in de Raad gepresenteerd. De huidige voorstellen EES en RTP worden dan ingetrokken. Dat betekent dat de nieuwe voorstellen naar verwachting tijdens het Nederlandse voorzitterschap in 2016 zullen worden besproken. Nederland hecht er aan dat dit dossier net als andere wetgevingsvoorstellen tijdens ons Voorzitterschap in het onderhandelingsproces verder worden gebracht.
De Tweede Kamer is in de brief[1] van 9 maart jl. over de kabinetsreactie op het technisch onderzoek geïnformeerd. Het slimme grenzenpakket is geen onderdeel van een totaalpakket met het PNR dossier.

2. Inbreng van de leden van de PvdA-fractie:

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de agendapunten van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken in Brussel op 12 en 13 maart. Op het terrein van immigratie en asiel hebben zij meerdere punten die zij graag aan de orde stellen, en waarvan zij wensen dat de Minister daar in de Raad aandacht voor vraagt namens de Nederlandse regering.

Allereerst willen de leden van de PvdA-fractie de problemen in en met Griekenland aan de orde stellen. Onlangs kwam een bericht naar buiten dat Griekenland ermee heeft gedreigd heeft honderdduizenden illegale migranten door te laten naar de Europese Unie. In dit kader verwijzen zij naar de schriftelijke Kamervragen van de leden Kuiken en Maij die op 5 maart jl. zijn ingediend. De leden van de PvdA-fractie maken zich zorgen over dit dreigement, ook omdat Griekenland al jaren niet in staat is om asielzoekers en migranten afdoende procedures en opvang te bieden, en met deze stoere taal de verhoudingen in de EU op scherp zet. De solidariteit tussen de lidstaten op het asiel- en migratiebeleid wordt hiermee ondergraven. Is de Minister bereid om Griekenland hierop in de JBZ-Raad aan te spreken? Het dreigen van de Griekse regering nam overigens nog schadelijkere vormen aan, door de opmerking van de Griekse Minister van Defensie dat de sluizen worden opengezet voor jihadisten en terroristen die vervolgens naar Berlijn zullen gaan. Deelt de regering de mening dat dit soort taal en voornemens onacceptabel zijn? Welke consequenties richting Griekenland zouden hieraan verbonden moeten zijn, en op welke

[1] Kamerstuk 33 614, nr. 6.

wijze kan de EU een zo krachtig mogelijk eensluidend signaal aan Griekenland afgeven dat dit niet kan? De leden van de PvdA-fractie vragen de Minister erop te blijven aandringen dat alle lidstaten de verplichtingen van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en de Dublin-verordening nakomen, zodat migranten in de EU een fatsoenlijke behandeling krijgen.

Een tweede zeer belangrijk onderwerp waar de leden van de PvdA-fractie aandacht voor willen vragen is de situatie op de Middellandse Zee. Er vinden nog immer vele incidenten plaats met boten vol met migranten die de zee opgaan om Europa te bereiken, met alle risico's van dien. Vele honderden migranten, ook vrouwen en kinderen, zijn daarbij omgekomen. Kan de regering een exact overzicht schetsen van de ter plekke aanwezige Europese operaties en capaciteit om dit probleem te beheersen? Welke inzet is er vanuit de EU, o.a. in de vorm van de operatie Triton, en welke van afzonderlijke lidstaten? Waar vallen de voornaamste gaten? Welk mandaat hebben de operaties precies en wanneer komen zij waar in actie? De leden van de PvdA-fractie maken zich zorgen dat de huidige operatie Triton niet afdoende voorkomt dat hulpbehoevende mensen in de Middellandse Zee verdrinken, terwijl zij wel geholpen zouden kunnen worden.

Deelt de regering de mening dat meer gedaan moet worden, ook in samenwerking met Frontex en alle betrokken lidstaten, om te zorgen voor een veilige Middellandse Zee? De leden van de PvdA-fractie zien met tevredenheid de ambitie van de Europese Commissie om vooruitgang te boeken op het migratiedossier. Deze leden vinden dat Nederland in Europees verband sterk op deze ambitie van de EC moet drukken. Er moet zoveel mogelijk een einde komen aan het verdrinken van mensen in de Middellandse Zee, dat is onze morele plicht en ons gezamenlijke Europese uitgangspunt in het waarborgen van mensenrechten. De operaties op de Middellandse Zee moeten daartoe adequaat en afdoende zijn. Solidariteit tussen de lidstaten moet voorop staan. De migratiestromen die er zijn moeten in goede banen geleid worden. Ook spreekt het de leden van de PvdA-fractie zeer aan om meer lidstaten aan hervestigingsinspanningen te laten deelnemen. Gaat Nederland hier zich in de Raad ook hard voor maken?

Tevens hebben de leden de vraag op welke wijze kan worden verhinderd dat ook terroristen zich onder de vluchtelingen mengen en op deze wijze proberen Europa te bereiken? Welke signalen zijn er dat dit daadwerkelijk gebeurt?

Antwoord van de Minister van veiligheid en justitie op de vragen van de leden van de PvdA-fractie:

Voor de vragen van de leden van de PvdA-fractie met betrekking tot de asielproblematiek in Griekenland wordt hier verwezen naar bovenstaande antwoorden op vragen van de leden van de VVD-fractie.
Op de vragen over de situatie op de Middellandse Zee, luidt mijn antwoord dat Frontex momenteel operatie Triton coördineert ten zuiden van Italië en Malta. Het operatiegebied ligt dichter bij de Italiaanse kust dan bij de Italiaanse reddingsoperatie Mare Nostrum, die eind 2014 is beëindigd. Conform het mandaat van het agentschap richt Triton zich primair op het ondersteunen van de grensbewaking aan de buitengrenzen en niet op redding op zee. Triton is gestart in november 2014 en zal voortgezet worden gedurende 2015. Het functioneren van de Frontex-operatie Triton en de inzet van materieel en personeel dient daarom beoordeeld te worden op basis van het doel dat deze operatie heeft, namelijk grensbewaking. In 2015 zullen circa achttien lidstaten personeel

en materieel leveren ten behoeve van operatie Triton. Maandelijks worden in deze operatie meerdere schepen en vliegtuigen ingezet om illegale immigratie te bestrijden en beter beeld te krijgen van het operatiegebied. Nederland heeft in september 2014 een kustwachtvliegtuig ingezet en zal dit herhalen in april 2015. Ook levert Nederland een personele bijdrage (screening en debriefing experts) aan Triton.

Wat betreft redding op zee zijn staten primair verantwoordelijk voor reddingstaken die voortkomen uit internationale regelgeving (SAR en SOLAS verdragen). Dit geldt ook voor de Middellandse Zee waar de verantwoordelijke Italiaanse reddingsautoriteiten regelmatig reddingsacties ondernemen om mensen in nood hulp te bieden. Daarbij moeten lidstaten ervoor waken dat mensensmokkelaars gefaciliteerd worden in hun praktijken. Door in het kader van reddingsoperaties dicht bij de Noord-Afrikaanse kust te patrouilleren, kan het verkeerde signaal afgegeven worden dat de illegale en gevaarlijke overtocht naar de EU, veilig(er) wordt. Ten slotte wijst het kabinet er op dat de internationale verplichtingen ten aanzien van redding op zee, ook tijdens Frontex-operaties gelden. Bij noodsituaties kunnen schepen en vliegtuigen die ingezet worden in Frontex-operaties, op verzoek van verantwoordelijke autoriteiten, deelnemen aan reddingsoperaties.
Wat betreft de vragen van de leden van de PvdA-fractie over hervestiging, is Nederland is voorstander van een verdere uitbreiding van het aantal Europese lidstaten dat deelneemt aan het VN-hervestigingsprogramma. Dit betreft een bestendig Nederlands standpunt dat Nederland ook in de toekomst zal blijven uitdragen.
Voor de vragen van de PvdA-fractie met betrekking tot de mogelijkheid van de aanwezigheid van terroristen onder vluchtelingen, wordt hier verwezen naar bovenstaande antwoorden op vragen van de VVD-fractie.

3. Inbreng van de leden van de SP-fractie:

De leden van de SP-fractie vragen de regering de aandacht te vestigen op de verdeling van de migratiedruk. Landen als Italië, Malta, Griekenland en andere grenslanden luiden bij de rest van de EU regelmatig de noodklok, maar hun waarschuwingen lijken nauwelijks serieus te worden genomen. Ondanks de veel te grote druk op de zuidelijke asielsystemen, geven de noordelijke landen niet thuis. Die landen, inclusief Nederland, hameren vooral keer op keer op het feit dat er nog meer migranten op zee en aan de grens moeten worden gestopt. Zo blijft de nadruk met name liggen op repressie, maar wordt het probleem van de onevenredige verdeling niet opgelost. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat het alleen toezeggen van hulp bij het terugdringen van de toestroom onvoldoende is. Het gaat immers ook om de verdeling van de lasten. De Grieken geven al jaren aan de toestroom niet meer alleen aan te kunnen. De Griekse viceminister van Binnenlandse Zaken, Yiannis Panousis, heeft onlangs zelfs gedreigd om 300.000 tot 500.000 vluchtelingen reispapieren te geven, zodat Europa zal worden «overspoeld» met asielzoekers. (http://www.ad.nl/ad/nl/34040/Griekenland/article/detail/3874884/2015/02/27/Grieken-dreigen-Europa-met-stroom-van-300-000-vluchtelingen.dhtml) Dit kan uiteraard nooit een oplossing zijn en de leden van de SP-fractie keuren deze manier van druk uitoefenen dan ook af. Deze leden vrezen echter wel dat er op termijn grote problemen kunnen ontstaan indien niet snel werk wordt gemaakt van een evenredige verdeling van de asielinstroom. De nieuwe EU-commissaris op immigratie lijkt deze mening te onderschrijven. Hij geeft aan dat er binnen de EU een eerlijkere verdeling moet komen van migranten en asielzoekers. (http://www.ft.com/intl/cms/s/0/30c88864-c280-11e4-ad89-00144feab7de.html#axzz3Tc7VTsz6)

De leden van de SP-fractie constateren dat het EU-voorzitterschap het probleem van de migratiedruk onder meer wil bestrijden met acties om het Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem volledig te implementeren. Heeft de regering er zicht op wanneer dit eindelijk gaat gebeuren? En kan daarbij nog eens kort en bondig worden aangeven wat dit nu exact inhoudt? De leden van de SP-fractie vragen de regering voorts of deze implementatie ervoor zal zorgen dat de migranten en asielzoekers evenrediger over het EU-gebied worden verspreid.

De leden van de SP-fractie vragen een reactie van de regering op het volgende. In februari van dit jaar noemde Antonio Guterres, de VN Hoge Commissaris voor Vluchtelingen, het EU-beleid ten aanzien van asielbeleid «disfunctioneel». Dat is een stevige kwalificatie. Er is sindsdien wel een «evaluatie van het asielbeleid» aangekondigd, maar is niet allang bekend wat de grootste knelpunten zijn? De leden van de SP-fractie willen graag weten wanneer het probleem is opgelost.

Mogelijke toetreding Bulgarije/Roemenië tot Schengen
De leden van de SP-fractie constateren dat dit thema, net als tijdens de voorgaande JBZ-raden, vlak voor de JBZ-raad van de agenda is afgevoerd. Kan de regering aangeven waarom dit is gebeurd? En wanneer valt het besluit hierover in de Raad?

De Nederlandse regering stelde zich de afgelopen JBZ-raden telkens op het standpunt dat eerst de nieuwe CVM-rapportages beschikbaar moesten zijn, voordat sprake kan zijn van besluitvorming over het toetreden van Bulgarije en Roemenië tot Schengen. Deze rapportages zijn nu beschikbaar, maar in de kabinetsappreciatie daarvan wordt geen uitspraak gedaan over de vraag of de resultaten al dan niet voldoende zijn voor toetreding van Bulgarije en Roemenië tot het Schengengebied. In hoeverre is de regering tevreden genoeg om Bulgarije en Roemenië te laten toetreden? De leden van de SP-fractie willen voorts graag weten waarom dat tot noch toe nog nergens uit blijkt.

De leden van de SP-fractie hebben vernomen dat de nieuwe president van Roemenië, Klaus Iohannis, op 15 januari 2015 een bezoek heeft gebracht aan de voorzitter van de Europese Commissie, Juncker. Volgens Iohannis verzekerde Juncker hem dat Roemenië volledige steun zou hebben voor het Schengen-lidmaatschap. Het Europees parlement heeft in 2011 al aangegeven dat wat haar betreft beide landen zouden kunnen toetreden tot het Schengengebied. Het is echter de JBZ-Raad die hierover beslist, met unanimiteit. Kan de regering bevestigen of Juncker inderdaad dit soort beloftes heeft gedaan? Indien dit daadwerkelijk het geval is, wat is dan de mening van de regering hierover? En wat zal de procedure zijn als een eventueel ontwerpbesluit positief ontvangen wordt tijdens een toekomstige JBZ-raad, heeft de Kamer dan nog invloed op deze beslissing? Moet dit besluit dan nog door parlementen geratificeerd worden? En hoe lang is de periode tussen besluitvorming en daadwerkelijk paspoortvrij reizen? Graag ontvangen de leden van de SP-fractie van de regering een antwoord op deze vragen.

Antwoord van de Minister van veiligheid en justitie op de vragen van de leden van de SP-fractie:

De leden van de SP-fractie vragen om aandacht voor de verdeling van de migratiedruk. Dit is een belangrijk punt voor het kabinet. De zuidelijke lidstaten kampen met grote uitdagingen op het gebied van illegale immigratie. Een ander deel van de lidstaten, waaronder Nederland, neemt het grootste aandeel asielzoekers voor zijn rekening. Illegale immigratie en asiel zijn geen los van elkaar staande fenomenen. Daarom moet de

aanpak zich op beide tegelijkertijd richten. De EU toont solidariteit met lidstaten die kampen met een bijzondere migratiedruk door middel van Frontex-operaties, assistentie van EASO en financiering. Op hun beurt mag van die lidstaten verwacht worden dat ze de verplichtingen naleven van het asielacquis incl. het Dublinstelsel.

Wat betreft de vragen over het implementeren van het Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem, luidt mijn antwoord dat medio 2013 de wetgeving rondom het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) door de beide EU-wetgevers is aangenomen. Deze wetgeving bevat, onder andere, de Kwalificatierichtlijn, de Procedurerichtlijn en de Opvangrichtlijn. De Kwalificatierichtlijn beoogt de uniformiteit te vergroten in de criteria voor de erkenning van vluchtelingen in Europa en de voorzieningen waarop erkende vluchtelingen recht hebben. Doel van de Procedurerichtlijn is het harmoniseren van de asielprocedures in de verschillende lidstaten opdat de beoordeling van een asielverzoek in alle Europese lidstaten omkleed is met dezelfde procedurele waarborgen. Doel van de Opvangrichtlijn is om meer uniformiteit te realiseren tussen de lidstaten inzake de opvang en het voorzieningenniveau van asielzoekers. De lidstaten zijn volop bezig deze regelgeving in de nationale stelsels te implementeren. De uiterste datum voor implementatie is aanstaande, namelijk 20 juli 2015. Een evenrediger verdeling van asielzoekers over het EU-gebied is geen zelfstandig doel van de bovenstaande wetgeving. Wel draagt het bij aan de vorming van een gelijk speelveld in de EU en kan een geharmoniseerd stelsel bijdragen aan het verminderen van secundaire migratiestromen binnen de EU.

Op de vragen van de leden van de SP-fractie over de opmerking van de VN Hoge Commissaris voor Vluchtelingen Guterres, over het «disfunctionele» EU-beleid ten aanzien van asiel, is mijn antwoord dat het duidelijk is dat de asielinstroom in de EU significant is toegenomen en dat de stelsels in veel lidstaten onder druk staan. Uiteraard moeten we openstaan voor opties om deze druk te verminderen. Tegelijkertijd moet ik constateren dat het systeem niet simpelweg op korte termijn kan worden gewijzigd, noch dat er concrete en uitgewerkte plannen zijn met sluitende oplossingen.
Over het afvoeren van de agenda van de JBZ-Raad van het thema «mogelijke toetreding Bulgarije/Roemenië tot Schengen», is mijn antwoord dat het primair aan het Voorzitterschap is om de agenda van de JBZ-Raad te bepalen. Het Voorzitterschap heeft besloten dit onderwerp van de agenda te halen.
Wat betreft de vragen over de CVM-rapportages, luidt mijn antwoord dat het kabinet zijn standpunt bepaalt over de opheffing van binnengrenscontroles met Bulgarije en Roemenië in goed overleg met enkele andere lidstaten die de voortgang in beide landen kritisch volgen. Besluitvorming is op dit moment niet aan de orde.

De leden van de SP-fractie vragen of het kabinet kan bevestigen dat de voorzitter van de Commissie beloftes heeft gedaan in verband met steun aan Roemenië voor het Schengen-lidmaatschap. Mijn antwoord luidt: het is de JBZ-Raad die, beslist over volledige toepassing van het Schengen-acquis op Roemenië en Bulgarije. De Europese Commissie heeft hier geen beslissingsbevoegdheid.

De leden van de SP-fractie vragen wat de procedure zal zijn als een eventueel ontwerpbesluit over toetreding van Roemenie en Bulgarije tot Schengen positief ontvangen wordt tijdens een toekomstige JBZ-raad, en of de Kamer dan nog invloed op deze beslissing heeft. Indien de JBZ-Raad unaniem akkoord gaat met dit besluit is geen tussenkomst nodig van de nationale parlementen.

Tot slot vragen zij hoe lang de periode is tussen besluitvorming en daadwerkelijk paspoortvrij reizen. De datum van inwerkingtreding van de opheffing van controles aan binnengrenzen zal in het te nemen besluit worden bepaald. Dat controles aan binnengrenzen worden opgeheven laat de identificatieplicht in lidstaten onverlet. Besluitvorming is op dit moment echter niet aan de orde.

4. Inbreng van de leden van de CDA-fractie:

De leden van de CDA-fractie vragen de regering wat de stand van zake is ten aanzien van de samenwerking tussen Europol en Frontex. Op dit moment verzamelt Frontex belangrijke informatie van mensen die de overtocht over de Middellandse zee gemaakt hebben. De leden van de CDA-fractie denken aan informatie aan waar deze vluchtelingen ze vandaan komen, hoeveel ze moesten betalen en via welke routes ze zijn gekomen. Cruciale informatie volgens deze leden om ook de modus operandi van mensensmokkelaars te achterhalen. Maar niet alleen informatie over mensensmokkelaars, ook met het oog op terrorismebestrijding en mogelijke signalering van IS-strijders bij de oversteek van Europa moet deze samenwerking volgens de leden van de CDA-fractie optimaal zijn. Deze leden vragen de regering of zij deze zienswijze deelt en hoe de informatiewisseling tussen Europol en Frontex sneller kan plaatsvinden in de toekomst.

Op dit moment schijnt het zo dat te zien dat dat ambtenaren die toezien op databescherming nu twee maanden nodig om de werkafspraken van paar kantjes tussen de twee organisaties goed te keuren. Kan de regering deze gang van zaken bevestigen? Kan de regering voorts bevestigen dat beide organisaties inmiddels een akkoord hebben gesloten om dit in de toekomst te verbeteren? De leden van de CDA-fractie vragen de regering of het dus op basis hiervan mogelijk wordt dat Frontex direct informatie kan wisselen met Europol, zonder tussenkomst van ambtenaren en tijdrovende controleprocessen. De leden vragen de regering voorts om een bevestiging van het feit dat het akkoord nog niet operationeel is omdat de European Data Protection Supervisor (EDPS) nog toestemming moet geven voor dit akkoord. Deelt de regering de mening dat het belangrijk is dat Europol en Frontex zo snel mogelijk direct informatie kunnen uitwisselen? En kan zij erop aandringen dat het EDPS zo snel mogelijk dit akkoord goedkeurt? Graag vernemen deze leden op bovenstaande een reactie.

De leden van de CDA-fractie vragen de regering voorts om een reactie ten aanzien van het nieuwe immigratiebeleid van de Griekse regering van premier Alexis Tsipras. Kan de regering een overzicht geven de aangekondigde maatregelen en per maatregel aangeven wat hiervan mogelijk het effect kan zijn op de asielinstroom in andere EU-lidstaten? Welk standpunt zal de regering hierover innemen tijdens de JBZ-raad? Graag vernemen de leden van de CDA-fractie hierop een reactie.

Antwoord van de Minister van veiligheid en justitie op de vragen van de CDA-fractie:

Op de vragen van de leden van de CDA-fractie over de samenwerking tussen Europol en Frontex het volgende. Het kabinet is voorstander van een effectieve samenwerking tussen de EU agentschappen om illegale immigratie en grensoverschrijdende criminaliteit beter te bestrijden. Frontex en Europol werken reeds jaren samen in het kader van een strategische samenwerkingsovereenkomst. Deze samenwerking komt onder andere tot uitdrukking in gezamenlijke risicoanalyses en deelname aan bijvoorbeeld EMPACT projecten waarin bestrijding van mensen-

smokkel centraal staat. Frontex en Europol mogen, conform hun verordeningen en binnen de kaders van andere relevante Europese regelgeving, ook persoonsgegevens uitwisselen ten behoeve van bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit. Recentelijk hebben de agentschappen hiervoor een voorstel voor een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en dit, conform de verplichting die volgt uit de Frontex Verordening, voorgelegd aan de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS). De termijnen waarbinnen de EDPS advies dient uit te brengen zijn vastgesteld in Verordening 45/2001. Gezien het belang van gegevensuitwisseling voor operaties en de gevoeligheid, acht het kabinet het van belang dat de samenwerkingsovereenkomst tussen Frontex en Europol zo snel mogelijk doch zorgvuldig tot stand komt. Ook zal het kabinet in de raad van bestuur van de agentschappen er op toezien dat de implementatie ervan de nodige prioriteit krijgt.
Voor de vragen van de leden van de CDA-fractie met betrekking tot de asielproblematiek in Griekenland wordt hier verwezen naar bovenstaande antwoorden op vragen van de leden van de VVD-fractie.

5. Inbreng van de leden van de PVV-fractie:

De leden van de PVV-fractie zijn tegen elke vorm van EU-bemoeienis en in het bijzonder op het gebied van immigratie en asiel. Mede door deze EU-bemoeienis lag het aantal illegale migranten dat vorig jaar de EU binnen is gekomen op een record hoogte van 278.000.

Momenteel staan er volgens berichten van Frontex zelfs één miljoen migranten klaar om via Libië de oversteek naar de EU te maken. Deze leden maken zich dan ook grote zorgen om de nieuwe Europese plannen die lidstaten verplichten asielzoekers op te nemen en roepen de regering op deze idiote plannen direct van de hand te doen.

Voornoemde leden hebben voorts met verbazing kennisgenomen van de dreigementen die zijn geuit door de Griekse Minister van Defensie om de EU te overspoelen met honderdduizenden asielzoekers en potentiele IS terroristen. Volgens deze leden bewijzen deze dreigementen eens en te meer dat het Schengensysteem ten koste gaat van onze veiligheid. Door het verbod op grenscontroles kunnen terroristen namelijk, via onder meer Griekenland, ongecontroleerd ons land binnen komen. De PVV-fractie roept het kabinet op korte metten te maken met deze Griekse chantage door uit Schengen te gaan en de grenscontroles her in te voeren.

Ook willen de leden van de PVV-fractie graag weten wat de stand van zaken is voor wat betreft de toetreding van Roemenië en Bulgarije tot Schengen. Is het kabinet met de PVV-fractie eens dat de uitbreiding van Schengen met Roemenië en Bulgarije niet kan gelet op de huidige problemen met de buitengrenzen?

Antwoord van de Minister van veiligheid en justitie op de vragen van de PVV-fractie:

Voor de vragen van de leden van de PVV-fractie met betrekking tot de asielproblematiek in Griekenland, wordt hier verwezen naar bovenstaande antwoorden op vragen van de VVD-fractie.
Ten aanzien van de vraag of het kabinet het met de PVV-fractie eens is dat de uitbreiding van Schengen met Roemenië en Bulgarije niet kan gelet op de huidige problemen met de buitengrenzen, luidt mijn antwoord dat, zoals eerder is aangegeven, besluitvorming op dit moment niet aan de orde is.